

Яблука Гесперид в антикознавстві:

до 175-річчя з дня народження
Л. Ф. Воєводського

(15.11.1846, м. Вільно – 22.04.1901, м. Одеса)

Curriculum vitae

- ❑ **15 листопада 1846 р.** народився у м. Вільно в родині станового пристава.
- ❑ **У 1864 р.** закінчив Лібавську прогімназію.
- ❑ **З 1864 по 1867 рр.** навчався на фізико-математичному факультеті Санкт-Петербурзького університету.
- ❑ **1867 р.** перевівся на історичний факультет зазначеного університету, який закінчив у **1870 р.** зі ступенем кандидата за твір «К исследованию религиозно-нравственных понятий у греков до Платона».
- ❑ **З 30 травня 1870 р. до 1 січня 1873 р.** – залишений при факультеті для підготовки до професорського звання.
- ❑ **30 березня 1875 р.** захистив магістерську дисертацію.

Curriculum vitae

- ❑ **9 квітня 1875 р.** – доцент по кафедрі грецької словесності Імператорського Новоросійського університету (ІНУ).
- ❑ **6 грудня 1881 р.** захистив докторську дисертацію.
- ❑ **3 5 лютого 1882 р.** – екстраординарний професор ІНУ.
- ❑ **1874–1876 рр., 1882–1884 рр.** – секретар факультету (паралельно з викладацькою діяльністю).
- ❑ **1878–1879 рр.** перебував у закордонному відрядженні.
- ❑ **29 серпня 1899 р.** вийшов у відставку за станом здоров'я.
- ❑ **22 квітня 1901 р.** помер в м. Одесі.

Наукові інтереси:

давньогрецька і російська філологія

німецька література

історія античності

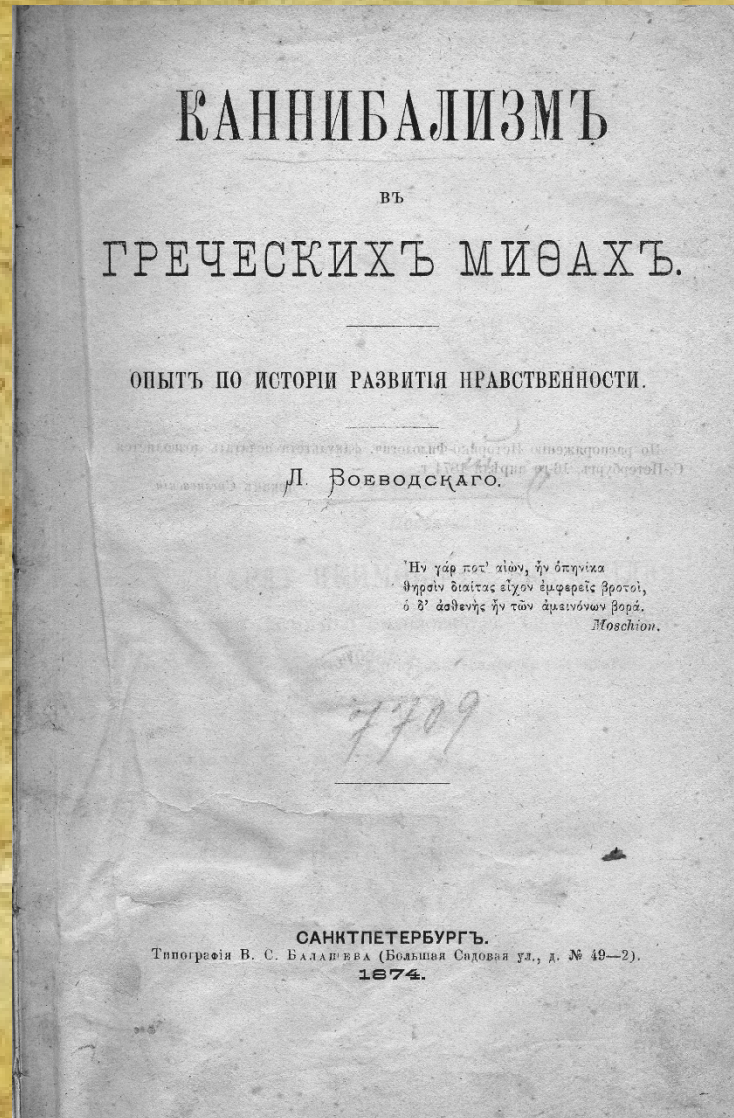
дослідження давньої етики

порівняльне вивчення античної міфології

Магістерська дисертація

Під науковим керівництвом К. Я.
Люгебіля написав та захистив дисертацію
30 березня 1875 р. й отримав ступінь
магістра грецької словесності
28 квітня 1875 р.

Воеводский Л. Ф. Каннибализм в греческих мифах : опыт по истории развития нравственности / Л. Ф. Воеводский. – СПб. : тип. В. С. Балашева, 1874. – 397 с. **Шифр: 37/87**

ЭТИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ МИФОВ¹⁾

Было время, когда для рѣшенія какихъ угодно вопросовъ считалось почти вполне достаточнымъ обладать только въ извѣстной степени діалектической способностью, такъ какъ исходною точкою изслѣдованія служило не столько знакомство съ объясняемымъ явленіемъ, сколько различныя постороннія, болѣею частью чисто метафизическія, соображенія. Естественно, что господство подобнаго направленія не могло не отразиться особенно сильно и, вмѣстѣ съ тѣмъ, особенно вредно, на такихъ наукахъ, которыя, уже по своей природѣ, задаются болѣе отвлеченными вопросами.

Одна изъ такихъ наукъ—этика, наука о законахъ нравственности. Въ этой области до сихъ поръ еще находятъ себя поклонниковъ различныя индуктивныя теоріи, основанныя на метафизическихъ прѣмиссахъ о постоянномъ тождествѣ человеческой природы, по крайней мѣрѣ во всѣхъ существенныхъ для изслѣдованія отношеніяхъ, и т. п. Такимъ образомъ индуктивныя моралисты довольствуются въ сущности приведеніемъ въ извѣстнаго рода систему тѣхъ данныхъ, которыя почерпнуты ими только изъ собственнаго сознанія.

Но, подобно тому, какъ въ лингвистикѣ изъ данныхъ нашего сознанія мы не можемъ вывести общихъ законовъ языка, и подобно тому, какъ наше сознаніе не только не помогаетъ вдуматься въ первоначальное значеніе и происхожденіе извѣстнаго слова или его формы, а напротивъ, часто даже этому мѣшаетъ, находясь въ рѣзкомъ противорѣчій съ несомнѣнными выводами, добытыми наукою: также точно и въ этикѣ этотъ субъективизмъ сильно мѣшаетъ правильно пониманію болѣею частью изслѣдуемыхъ явленій, навязывая—созна-

¹⁾ Вступительная рѣчь, произнесенная предъ диспутомъ въ С.-Петербургскомъ университетѣ, 30-го марта 1875 года, авторомъ диссертациі: «Каннибализмъ въ греческихъ мифахъ».

Воеводский Л. Ф. Этическое значение мифов / Л. Ф. Воеводский // Журнал Министерства народного просвещения. – 1875. – Т. 179. – С. 397–404. **Шифр: 206/28**

О ТАКЪ НАЗЫВАЕМЫХЪ „ГОМЕРОВСКИХЪ ПОЭМАХЪ“

Вступительная лекція по греческой словесности

Доцента Л. Ф. Воеводскаго,

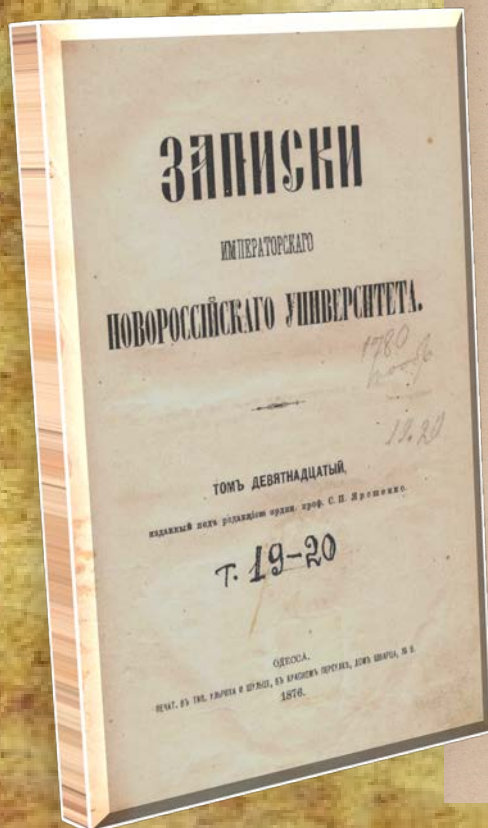
прочитанная 20-го сентября 1875 года*)

Изъ глубокой древности дошли до насъ въ удивительной полнотѣ, при очень значительныхъ размѣрахъ, два письменныхъ памятника, которые, будучи для насъ чрезвычайно интересны въ очень многихъ отношеніяхъ, представляютъ вмѣстѣ съ тѣмъ и чрезвычайно много загадочнаго и по своему происхожденію, и по своему содержанию, и, наконецъ, по той роли, которую они играли въ исторіи интеллектуальнаго и эстетическаго развитія народовъ. Я говорю о такъ называемыхъ «гомеровскихъ поэмахъ» — Иліадѣ и Одиссеѣ. Значеніе, которое имѣютъ эти древнѣйшія изъ дошедшихъ до насъ произведеній греческаго духа не только въ исторіи греческой словесности, но и въ литературахъ всѣхъ болѣе образованныхъ европейскихъ народовъ, — это значеніе таково, что знакомство съ Гомеромъ нельзя не отнести къ числу самыхъ крупныхъ факторовъ нашей образованности. Можно даже сказать, что въ Европѣ ни одинъ письменный памятникъ не имѣлъ столь продолжительнаго вліянія, при столь повсемѣстномъ распространеніи, какъ именно поэмы Гомера.

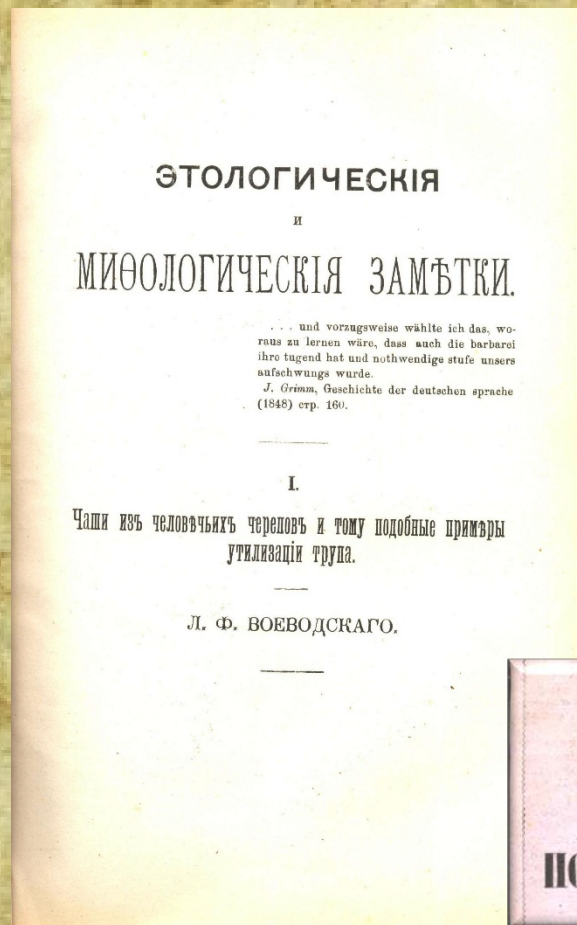
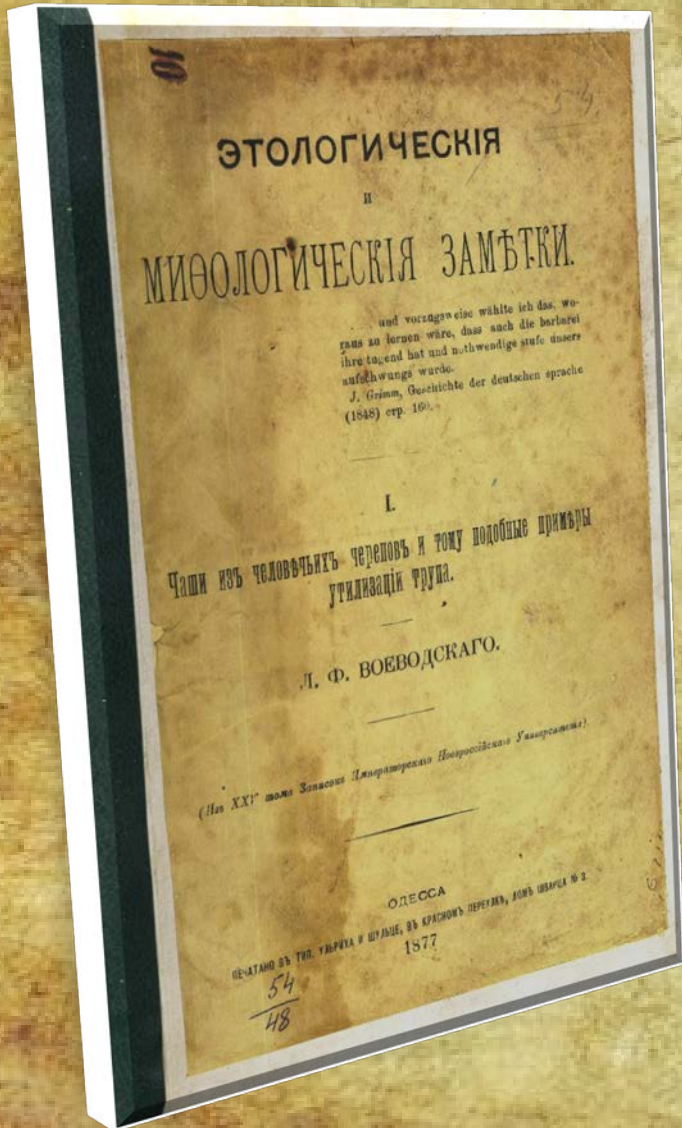
Если мы взглянемъ прежде всего, чѣмъ были эти поэмы для самихъ грековъ, то должны будемъ признать, что почти всѣ отрасли словесности производились не безъ основанія отъ Гомера,

*) Намѣреваясь въ иномъ мѣстѣ изложить и объяснить обстоятельнѣе большую часть изъ затронутыхъ въ этой лекціи вопросовъ, я ее помѣщаю здѣсь безъ ссылокъ и дополненій.

Воеводский Л. Ф. О так называемых «Гомеровских поэмах» / Л. Ф. Воеводский // Зап. Новорос. ун-та. – 1876. – Т. 19, ч. уч. – С. 123–149. **Шифр: 41/24**

Средневековая иллюстрация к «Илиаде»

Воеводский Л. Ф. Этологические и мифологические заметки. I. Чаши из человеческих черепов и тому подобные примеры утилизации трупа / Л. Ф. Воеводский. – Одесса : тип. Ульриха и Шульце, 1877. – 85 с. – Из. «Зап. Новорос. унта». 1877. Т. 24, ч. уч. С. 1–84. **Шифр: 54/48**

Воеводский Л. Ф. О занятиях по критике и мифологии Гомеровского эпоса : отчет за время заграничной командировки с 1 июня 1878 г. по 1 июня 1879 г. – Одесса : тип. Г. Ульриха, 1880. – 90 с. **Шифр: 32 1/442**

32 1/442

О ЗАНЯТИЯХЪ
ПО КРИТИКЪ И МИФЛОГІИ
ГОМЕРОВСКАГО ЭПОСА.

Отчетъ за время заграничной командировки съ 1 іюня 1878 по 1 іюня 1879 г.

Доцента Греческаго языка и словесности Императорскаго Новороссійскаго
Университета

Л. Ф. Воеводскаго.

Die Kritik sollte der Erklärung
von Anfang immer wie Diomedes dem
Odysseus den Vortritt lassen. Wel-
cher Der epische Cycelus I * 274.

Дополнительныя примѣчанія: I. Мнѣ о повѣщеніи Иры и толкованіи Прелле-
ра. II. О «Нѣмецкой мифологіи» Якова Гримма, о «болѣзни языка» Макса
Мюллера и о «теоріи заимствованій». Мнѣ о Клеовіи и Витонѣ.

ОДЕССА.
Тип. Г. Ульриха, Красный переулокъ, домъ № 3-В.
1880.

Введеніє въ мифологію Одиссеи.

Л. Ф. Воеводскаго.

Nicht blos der äussern, auch der innern Geschichte des Griechischen Volks ist ihre Wurzel abgeschnitten, wenn man den Mythos als für die Wissenschaft unbrauchbar wegwirft; oder an die Stelle dieser einzigen ächten Quelle willkührliche Annahmen und Hirngespinnste setzt.

Karl Otfried Müller Prolegomena (1825) стр. 207.

ГЛАВА I.

Нѣсколько предварительныхъ замѣчаній о мифологическомъ изученіи Гомера. Мифы о борьбѣ небесныхъ свѣтилъ. Солнце въ конъюнкціи съ луною. Солнечный культъ, древнѣйшія космогоніи и философскія системы.

Πόλεμος πατήρ πάντων. Ираклитъ.

Гомеровская литература по части формальной и такъ называемой высшей критики давно уже успѣла сдѣлаться необозримой. Между тѣмъ, не смотря на все безпримѣрное усердіе съ которымъ разрабатывались гомеровскіе вопросы съ появленія знаменитаго «Введенія» Вольфа¹⁾ вплоть до

¹⁾ Frid. Aug. Wolfius Prolegomena ad Homerum, sive de opibus Homericorum prisca et genuina forma variisque mutationibus et probatione emendandi. I (1795).

Докторська дисертація

захищена в 1881 р. у Санкт-Петербурзькому університеті.

Воеводский Л. Ф. Введение в мифологию Одиссеи / Л. Ф. Воеводский // Зап. Новорос. унта. – 1882. – Т. 33, ч. уч. – С. 1–235. **Шифр: 41/24**

Посвящено
ФЕОДОРУ ИВАНОВИЧУ
БУСЛАЕВУ.

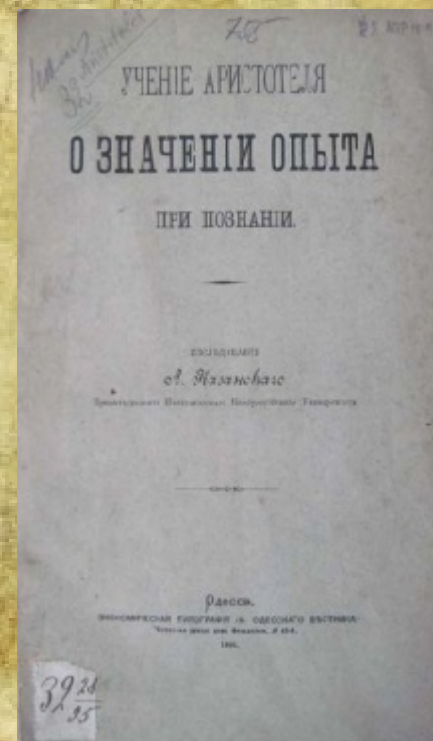
ОТЗЫВЪ

о сочиненіи прив.-доцента А. П. Казанскаго: „Ученіе Аристотеля о значеніи опыта при познаніи“ (Одесса, 1891 г.), представленномъ для полученія степени магистра философіи.

Исслѣдованіе г. Казанскаго имѣетъ цѣлью разрѣшить вопросъ о значеніи опыта при познаніи, по ученію Аристотеля. Нельзя отрицать интереса и своевременности подобной тѣмы, ибо съ одной стороны, уже издавна видѣли въ Аристотелѣ сторонника опытнаго знанія и даже предшественника англійскихъ эмпиристовъ, и противоположали его въ этомъ отношеніи Платону, а съ другой — въ послѣднее время многіе выдающіеся историки философіи, и въ частности напр. Тейхмюллеръ, пытаются показать въ Аристотелѣ истиннаго ученика идеолога Платона, доказать тѣснѣйшее сродство ихъ основныхъ теорій.

Исслѣдовать теорію познанія Аристотеля есть, какъ справедливо замѣчаетъ Кампе, трудная и даже труднѣйшая задача во всей его философіи. Ибо во первыхъ, изъ дошедшихъ до насъ сочиненій Аристотеля ни одно не посвящено специально теоріи познанія (хотя, повидимому, такое исслѣдованіе у него было, ибо въ каталогѣ Діогена Лаерція значится сочиненіе Περὶ ἐπιστήμης). Во вторыхъ, рѣзко полемическое отношеніе Аристотеля къ Платоновскому ученію объ идеяхъ сильно затемняетъ истинное отношеніе ихъ теорій. И въ третьихъ, наконецъ, въ теоріи познанія Аристотеля есть какой-то странная двойственность: пока онъ разсуждаетъ о чувственномъ познаніи, онъ кажется чистымъ эмпиристомъ, когда же переходитъ къ анализу разума, обнаруживается, повидимому, чистый рационализмъ.

Воеводский Л. Отзыв о сочинении прив.-доцента А. П. Казанского: «Учение Аристотеля о значении опыта при познании» (Одесса, 1891 г.), представленном для получения степени магистра философии / Л. Воеводский, Н. Ланге, Ф. Корш. – [Б. м.], [1892]. – 8 с.

Многоуважаемому
Алексею Ивановичу
Маркевичу
отъ автора

МИМИАМБЫ ГЕРОДА

РЕАЛИЗМЪ ВЪ ГРЕЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРѢ.

РѢЧЬ,

произнесенная въ годичномъ торжественномъ Собраніи Императорскаго
Новороссійскаго университета 30-го Августа 1894 г.

ординарнымъ профессоромъ

Л. Ф. Воеводскимъ.

Одесса.

Типо-литографія Штаба Одесскаго Военнаго Округа.

1894.

Мимиамбы Герода и реализмъ въ греческой литературѣ.

РѢЧЬ,

произнесенная въ годичномъ торжественномъ Собраніи Императорскаго
Новороссійскаго университета 30-го Августа 1894 г.

ординарнымъ профессоромъ Л. Ф. Воеводскимъ *).

Ваше Высочайшее милостивое Государыни и Государя!

Деятнадцатый вѣкъ составилъ въ будущей исторіи культуры, безъ сомнѣнія, одну изъ самыхъ выдающихся эпохъ. О необычайно усиленной, чуть ли не лихорадочной, дѣятельности его можно судить уже по тому, въ какой степени расширился матеріальный кругозоръ человѣка, и въ какой мѣрѣ усилилась его власть надъ природою.

Поверхность земли, морская глубина и воздушное пространство, все это стало нынѣ доступнымъ въ гораздо большей степени, чѣмъ когда-либо. Даже безконечно отдаленныя небесныя тѣла раскрыли, благодаря спектральному анализу, тайны своей природы. Паръ послушно выполняетъ всякую физическую работу, а электрической токъ съ быстротою молніи передаетъ нашу волю на какое угодно разстояніе. Столь значительнымъ расширеніемъ нашего господства въ *пространствѣ* мы обязаны новѣйшимъ успѣхамъ физико-математическихъ наукъ.

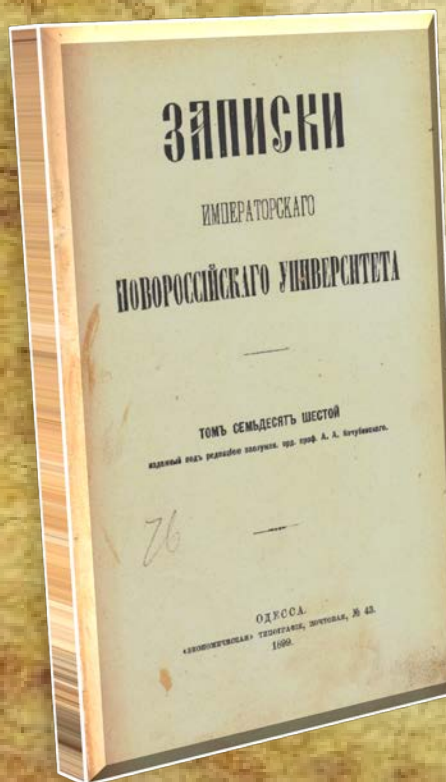
Практическая же задача историко-филологическихъ наукъ заключается напротивъ въ томъ, чтобы расширить владѣнія человеческого духа во *времени*, чтобы двинуть наше знаніе за предѣлы настоящей минуты, имѣя преимущественно въ виду воскресить предъ нашими глазами прошедшее. Словари и грамматики, вотъ тѣ орудія, при помощи которыхъ мы созерцаемъ глубочайшую древность, подобно тому, какъ астрономъ при помощи

*) Собраніе почтительно своимъ присутствіемъ Высочайшее милостивое Государыни и Государя, архіепископъ Херсонскій и Одесскій.

Воеводский Л. Ф. Мимиамбы Герода и реализмъ в греческой литературе : речь произнесена в годичном торжественном собрании Императорского Новорос. ун-те 30 авг. 1894 г. / Л. Ф. Воеводский. – Одесса, 1894. – 17 с. **Шифр: 37/373** ; тоже // Зап. Новорос. ун-та. – 1894. – Т. 63, ч. офиц. – С. 1-17. **Шифр: 41/24**

ГЕРОД
МИМИАМБЫ

Опытъ упрощенья русскаго правописанья.

Л. Ф. Воеводскаго,

орд. профессора Императорскаго Новоросійскаго университета.

ПРЕДИСЛОВЬЕ.

«Руководство» академика Грота, служащее основаньемъ общепринятаго правописанья, страдаетъ столь крупными, и очевидными недостатками, что нетъ необходимости указывать на нихъ особо. Нагляднымъ доказательствомъ непригодности изложенныхъ въ немъ правилъ служить уже то обстоятельство, что самъ авторъ, не смотря на то, что его правила правописанья занимаютъ 120 страницъ, счолъ однако нужнымъ въ конце книги прибавить для справокъ еще и обширные списки словъ, занимающіе 40 страницъ въ два столбца. Совокупность разнообразныхъ правилъ «Руководства» я старался въ настоящемъ «Опыте» заменить системою, построенною на основныхъ принципахъ установившагося правописанья, устранивъ по возможности все случайныя уклоненья. Вместе съ темъ имая въ виду, что для начертанья русскихъ словъ, какаго бы они ни были происхожденья, требованье знанья говоровъ, церковнославянскаго, и иностранныхъ языковъ не соответствуетъ основному характеру русскаго правописанья, я счолъ нужнымъ формулировать все правила такъ, чтобы для ихъ примененья требовалось только знанье русскаго языка съ его литературнымъ произношеньемъ, и знакомство съ элементарною этимологьею, и синтаксисомъ этого языка. Въ числе отступленій отъ общепринятаго правописанья, оказавшихся необходимыми ради последовательности системы, важнейшимъ

Воеводский Л. Ф. Опыт упрощения русского правописания / Л. Ф. Воеводский // Зап. Новорос. ун-та. – 1899. – Т. 76, ч. уч. – С. 1–26.
Шифр: 41/24

Література про вченого

80
588

Л. Ф. ВОЕВОДСКІЙ.

(некрологъ).

Въ лицѣ Леопольда Францовича Воеводскаго, кончина котораго, быть можетъ, и не оставитъ замѣтнаго пробѣла въ современной умственной жизни нашего отечества, такъ какъ многолѣтній тяжкій недугъ давно уже отстранилъ его отъ всякаго въ ней участія, русская наука во всякомъ случаѣ потеряла одного изъ видныхъ и почтенныхъ своихъ представителей; и не по одному влеченію добраго чувства къ покойному, но и по долгу его товарища по кафедрѣ я берусь за перо, чтобы нѣсколькими печатными строками отмѣтить эту горестную утрату.

Жизнь Л. Ф. Воеводскаго не была богата внѣшнимъ разнообразіемъ. По рожденію—полякъ (онъ родился 15-го ноября 1846 года въ г. Вильно), по воспитанію—скорѣе нѣмецъ, онъ учился въ Либавской гимназіи, а затѣмъ въ Петербургскомъ университетѣ, гдѣ почти три года состоялъ студентомъ физико-математическаго факультета, но убѣдившись, что математика не составляетъ его истиннаго призванія, перешелъ на историко-филологическій факультетъ и съ особеннымъ усердіемъ работалъ надъ изученіемъ греческихъ писателей подъ руководствомъ проф. К. Я. Люгебиля. Послѣдній въ то время, кромѣ своихъ любимыхъ авторовъ, Гомера и Лисія, комментировалъ греческихъ трагиковъ и лириковъ, а также читалъ курсы по греческой грамматикѣ, эпиграфикѣ, древностямъ и исторіи искусствъ. Цѣль и методъ этихъ чтеній, по словамъ самого Воеводскаго, состояли не столько въ томъ, чтобы сообщить слушателямъ готовыя свѣдѣнія, сколько въ томъ, чтобы ввести ихъ въ сферу строго-научныхъ занятій, пробудить въ нихъ стремленіе и вкусъ къ самостоятельной работѣ

Кочубинский А. А. Л. Ф. Воеводский :
некролог / А. А. Кочубинский // Зап.
Новорос. ун-та. – 1902. – Т. 86, ч. унив.
летопись. – С. 21–24. **Шифр: 41/24**

ДВАДЦАТИПЯТИЛѢТІЕ
ИМПЕРАТОРСКАГО
НОВОРОССІЙСКАГО УНИВЕРСИТЕТА

КАБИНЕТ
СПРАВОЧНИХЪ ВИДАНЪ

ИСТОРИЧЕСКАЯ ЗАПИСКА
экстра-орд. профессора А. И. Маркевича
и
АКАДЕМИЧЕСКІЕ СПИСКИ

249/
46.

Одесса.
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ТИПОГРАФІЯ (б. ОДЕССКАГО ВѢСТНИКА)
Почтовая улица, домъ Фельдмана, № 43-В.
1890.

Маркевич А. И. Двадцатипятилетие Императорского Новороссийского университета : историческая записка. Академические списки. – Одесса : Эконом. тип. (б. Одес. вестн.), 1890. – С. 285–731. **Шифр: 249/46**

Леопольдъ Францовичъ Воеводскій р. 15 ноября 1846 г. въ г. Вильно, учился въ Либавской гимназiи, затѣмъ на ист.-филол. факультетѣ Петерб. Университета гдѣ особенно занимался подъ руководствомъ пр. Люгебиля. Окончивъ 1870 г. Университетъ со степенью кандидата за сочиненіе: Къ изслѣдованію развитія религіозно-нравственныхъ понятій у грековъ до Платона, Л. Ф. Воеводскій былъ оставленъ при Петерб. Университетѣ стипендіатомъ. По выдержаніи въ томъ же Университетѣ экзамена на магистра греческой филологiи, Л. Ф. Воеводскій защитилъ весною 1875 г. тамъ-же диссертацию на степень магистра, подъ заглавіемъ Каннибализмъ въ древнихъ мифахъ (напеч. въ Журн. М. Н. Просвѣщенія и отдѣльно въ 1874 г.) и 28 апр. 1875 г. избранъ былъ доцентомъ Новороссійскаго Университета.

Читалъ пр. Воеводскій греческій языкъ въ теченіе 187³/₇₆ — 1877⁷/₇₈ учебн. годовъ, съ іюня 1878 г. провелъ 1½ года въ

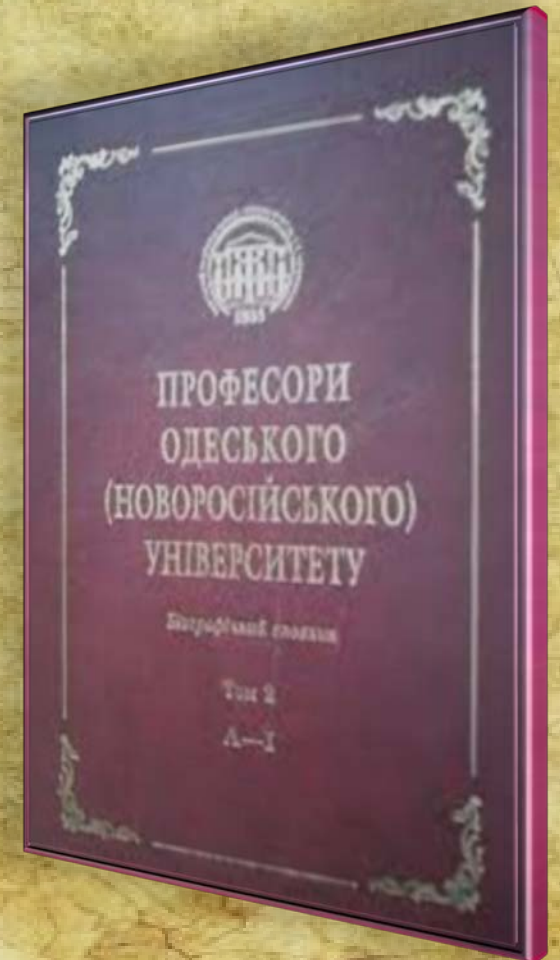
Березін С. Є. Воєводський Леопольд Францевич / С. Є. Березін, Т. О. Избаш // Професори Одеського (Новоросійського) ун-та : біогр. слов. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Вид. 2-ге, допов. – Одеса : Астропринт, 2005. – Т. 2. – С. 266–268.
Шифр: 15/10241

**ВОЄВОДСЬКИЙ
Леопольд Францевич**

Історик, літературознавець

Народився 15 листопада 1846 р. у Вільно, в польській дворянській родині (батько — становий пристав). Після закінчення лібавської прогімназії він вступив у 1864 р. на фізико-математичний факультет Санкт-Петербурзького університету та через три роки перевівся

Воєводський Леопольд Францович

Галина Левченко

(15.11.1846, м. Вільно – 22.04.1901, м. Одеса) – доктор грецької словесності (1881 р.), ординарний професор (1882 р.).

У 1864 р. закінчив Лібавську прогімназію. У 1870 р. закінчив історико-філологічний факультет Санкт-Петербурзького університету зі ступенем кандидата за твір “К исследованию религиозно-нравственных понятий у греков до Платона”.

З 30 травня 1870 р. до 1 січня 1873 р. – залишений при факультеті для підготовки до професорського звання.

У 1875 р. захистив магістерську дисертацію “Каннибализм в греческих мифах”. 28 квітня 1875 р. присуджено ступінь магістра грецької словесності.

З 1875 р. – доцент, з 1882 р. по 1899 р. – ординарний професор кафедри грецької словесності історико-філологічного факультету Імператорського Новоросійського університету. У 1874 – 1876 рр. та 1882 – 1884 рр. – секретар факультету. У 1878 – 1879 рр. перебував у закордонному відрядженні.

Докторську дисертацію “Введение в мифологию Одиссеи” захистив 1881 р. у Санкт-Петербурзькому університеті.

Нагороди: ордени Св. Володимира IV ступеню, Св. Анни II ступеню та Св. Станіслава II ступеню.

Сфери наукових інтересів: давньогрецька і російська філологія, німецька література, історія античності, дослідження давньої етики, порівняльне вивчення античної міфології.

Л.Ф. Воєводського цікавила етимологія назви Чорного моря у давнині. Склавав карту археологічних пам'яток північнопричорноморського узбережжя, необхідність в якій назріла давно з причини відсутності наочного зводу про місцезнаходження стародавніх припонтійських колоній.

Автор і упорядник близько 20 наукових праць (зокрема, 3 монографій, 2 брошур, понад 10 наукових статей).

Левченко Г. Воєводський Леопольд Францович / Г. Левченко // Дослідники історії Південної України : біобібліогр. довід. / упоряд. І. Лиман. – Київ, 2016. – Т. 2. – С. 105–107.

ДОСЛІДНИКИ ІСТОРІЇ
ПІВДЕННОЇ УКРАЇНИ:
біобібліографічний довідник

ТОМ 2

ВОЄВОДСЬКИЙ
Леопольд Францевич
1846 – 1901

Історик античності. Народився 15.11.1846 у Вільно. Походив з польської дворянської родини. Після закінчення Либавської прогімназії, вступив у 1864 на фізико-математичний ф-т С.-Петербурзького ун-ту. Через три роки перевівся на іст.-філ. ф-тет, курс якого у 1870 закінчив зі ступенем кандидата за твір «К исследованию развития религиозно-нравственных понятий у греков до Платона». Залишений при ун-ті для підготовки до професорського звання під керівництвом К.Я. Люгебіля, приступив до роботи над магістерською дисертацією на тему: «Каннибализм в греческих мифах» (захищена у 1875). У тому ж році його затверджено на посаді доцента кафедри грецької словесності. У 1878 – 1879 перебував у закордонному відрядженні (Відень, Лейпциг, Берлін), за підсумками якого видав наукову працю. Зібрані матеріали лягли в основу докторської дисертації «Введение в мифологию «Одиссеи», захищеної в С.-Петербурзькому ун-ті (1882) та книги під такою ж назвою. Взявши до уваги рекомендацію К. Люгебіля та з огляду на наукові заслуги Л. Воєводського, його затвердили відразу на посаді ординарного професора. На історико-філологічному ф-ті читав лекції

92

Березін С. Є. Воєводський Леопольд Францевич (1846-1901) / С. Є. Березін, Т. О. Избаш-Гоцкан // Одеські історики : енциклопед. вид. Т. I (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса : Друкар. дім, 2009. – С. 92–94.
Шифр: 79-а/7871

Березін С. Є. Нові матеріали до біографії Л. Ф. Воєводського / С. Є. Березін // Зап. іст. ф-ту. – 2016. – Вип. 27. – С. 466–487. **Шифр: 81/1251**

Березін С. Є.

УДК 94(477):929Воєводський"1846/1901"

НОВІ МАТЕРІАЛИ ДО БІОГРАФІЇ Л. Ф. ВОЄВОДСЬКОГО

В статті, на джерельному підґрунті матеріалів з фондів Центрального державного історичного архіву України (м. Київ), Державного архіву Одеської області, Одеської національної наукової бібліотеки, Російської державної бібліотеки (м. Москва), Російської національної бібліотеки (м. Санкт-Петербург), Санкт-Петербурзького філіалу архіву РАН, – документально підтверджуються маловідомі факти біографії видатного вченого-антикознавця, професора кафедри грецької словесності / класичної філології Новоросійського (Одеського) університету Л. Ф. Воєводського

Ключові слова: Воєводський Л. Ф., Новоросійський (Одеський) університет, антикознавство, історія науки і освіти

Життєвий шлях і творча діяльність Леопольда Францевича Воєводського (1846-1901) знайшли відображення в історіографії: перший за хронологією, стислий огляд було надано у праці О. І. Маркевича, виданої до 25-річного ювілею Новоросійського університету [47, с. 285-286]; біографію та доробок вченого розглянув у некролозі його товариш по кафедрі, декан історико-філологічного факультету О. М. Деревницький [48, с. 1-7]; чуттєві слова на адресу покійного на панахиді промовив О. О. Кочубинський [53, с. 21-24]. Після смерті Л. Ф. Воєводського, було опубліковано інформацію про розгляд його кандидатури в Харківському університеті [49, ч. I, с. 107-108]. Згадки про нього також знаходяться в мемуарах А. Є. Кауфмана і Д. М. Овсяннико-Куликовського (рукопис зберігається у Санкт-Петербурзі [26,

Rozdział / Розділ / Chapter

XIII

Leopold Wojewodski: doświadczenie biografii naukowej

Леопольд Воєводський: опыт научной биографистики

Leopold Voevodsky: experience of academic biography

Sergei Berezin (Сергей Березин)*

The State Archives of Odessa Region, Ukraine

Abstrakt: Artykuł dotyczy mało znanych faktów z biografii Leopolda Wojewodskiego (1846-1901). Etniczny pół-Polak, pół-Niemiec, urodził się w Wilnie, studiował w gimnazjum w Libawie, a następnie ukończył wydział historii i filologii na Uniwersytecie w Petersburgu (1870). Jego głównymi pracami są: praca magisterska „Kanibalizm w greckich mitach” (1875) i rozprawa doktorska „Wprowadzenie do mitologii Odyseji” (1882). Naukowiec pracował jako profesor nadzwyczajny (1875), a następnie profesor zwyczajny (1882) na Uniwersytecie Noworosyjskim. Prawie ćwierć wieku uczył tu filologii klasycznej, historii, filozofii i mitologii. Jego badania i działalność pedagogiczna na stałe zapisały się w historii rozwoju nauki i edukacji w Odessie w okresie przedsowietickim. Bazując na materiałach dokumentalnych archiwalnych Ukrainy i Rosji, artykuł wyjaśnia, uzupełnia i uogólnia informacje przedstawione w historiografii na temat życia i twórczości jednego z najwybitniejszych antykoznawców XIX wieku. **Słowa kluczowe:** Leopold Voevodsky; Noworosyjsk (Odessa) University; Antikovedenie; Historia nauki i edukacji.

Анотація: В статье рассматриваются малоизвестные факты биографии Леопольда Францевича Воєводского (1846-1901). Этнический «полу-поляк, полу-немец», он родился в Вильно, учился в гимназии в Либаве, окончил историко-филологический факультет Санкт-Петербургского университета (1870). Его главные труды – магистерская диссертация «Каннибализм в греческих мифах» (1875) и докторская диссертация «Введение в мифологию “Одиссеи”» (1882). Учёный работал доцентом (1875), а затем профессором (1882) Новоросийского университета. Почти четверть века он преподавал здесь классическую филологию, историю, философию и мифологию; его исследовательская и педагогическая деятельность стали ярким моментом в истории развития науки и образования в Одессе в досоветский период. Основанная на документальных материалах из архивных собраний Украины и России, статья уточняет, дополняет и обобщает представленные в историографии сведения

Berezin S. Leopold Wojewódski: doświadczenie biografii naukowej / S. Berezin // Polska I Ukraina: problem I perspektywy = Польща і Україна: проблеми та перспективи. – Kraków, 2019. – S. 259–285.

